

IZHAJA VSAK DAN

Čudi ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9 zjutraj. Posamične števe, se prodajajo po 3 rnb. (6 stot.) v mnogih kavarah in v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sečani, Nabresini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dombergu itd. Zastarele števe po 5 rnb. (10 stot.).

SELAŠI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 centimetra. ORENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, zavarovalne, poslovalne, oglaševalne zavodov po 20 st. mm. Za oglaševanje v tekstih lista do 5 vrst 20 K, vsaka dodatna vrsta K 5. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačnje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačnje in uročilnice v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 meseca 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na tedensko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 2-20, za pol leta Kren 2-10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in ne vračajo.

Naročnina, oglaševalna reklamacija je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik: **STEFAN GODINA**. Lastnik: **honorarni list „Edinost“**. — Tiskalnica: Tiskarna „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Brzobjavne vesti.

Meja ob Drini.

DUNAJ 30. Deut. Volksblatt poroča iz Beleggrada, da je avstro-srbska komisija dovršila svoja dela glede uredbe mej ob Drini in da je med obema državama dosežen popoln sporazum.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 30. Vlada je izposlovala, da sta se obe radikalni stranki sporazumeli v vprašanju revizije poslovnika, radi česar je odstranjena nevarnost krize. O predlogi revizije poslovnika reda bo razpravljala skupščina jutri. Potem bo zbornica razpravljala o predlogi, da se dovoli praški kreditni banki koncesijo za ustanovitev tovarne sladkorja v Srbiji.

Obtoženi bolgarski minister.

SOFIJA 30. Današnje seje so se vdeležili skoro vsi poslanci. Tudi na galeriji je številno občinstvo. Dr. Krajev je utemeljeval svoj predlog, da se stavi bivše ministre pod obtožbo. Od teh so prišli ministri Petrov, Genadijev, Savov in Sišmanov osebno, dočim sta Gudev in Haležev opravičila svojo odsotnost s pismi, ki sta bili prečitani. Sišmanov je na to zavračal posamezna protinjemu naperjena očitanja, zadevajoča odpravo uradniškega zakona. Petrov je izjavil, da ministerstvo ni prelomilo ustave. Ako je ministerstvo izdalo naredbe in prevzelo plačilne obveze brez dovoljenja sobranja, je bilo v to opravičeno po kritičnem položaju leta 1903, ker je vlada dobila obvestilo, da namerava Turčija začeti vojno brez napovedi. Bilo je potrebno, da je vlada čimprej oborožila čete in zagotovila obrambo dežele. A tudi ko bi bila ustava kršena, je sobranje v prvem zasедanju vse odobrilo. Zato so bivši ministri obvezani odgovarjati. Bivši vojni minister Savov je tudi zavračal očitanja, da se pri naročilih za vojsko ni oziralo na zakon. Materijal, ki je bil dobavljen je bil dober. Če so se dogodile kakšne pogrške, je iste pripisati mladim častnikom in so opravičljive. Jutri bo Savov nadaljeval svoja izvajanja.

Položaj na Portugalskem.

PARIZ 30. „Temps“ poroča iz Madrida, da so došle tjakaj vesti iz Lizbone, ki slikajo položaj v Lizboni kakor zelo napet. Delavci stavljajo zahteve, ki jih ni možno izpolniti. V armadi je bilo več slučajev upora. Tri križarje so odstranili pod različnimi pretevezami. Provizorična vlada se ne more zanašati ne na armado ne na floto. Prebivalstvo je razburjeno.

LONDON 30. Proti drugače se glasečim poročilom je zvedel Reuterjev biro, da ni unanji urad do 11. ure predpoludne prejel niti brzobjavke angleškega odposlanca v Lizboni, ki bi poročala o kritičnem položaju, niti depeše s prošnjo, da se odpošlje v Lizbono kako angleško vojno ladjo.

LONDON 30. Tukajšnji portugalski krogi ne potrjujejo govorice o resni krizi na Portugalskem in o odkritju royalistične zarote. Omenjeni krogi menijo, da je kako važno royalistično gibanje za sedaj zelo neverjetno. Vendar izjavljajo odkrito, da postajajo stvari na Portugalskem čimdalje slabše.

LIZBONA 30. Reserva 27. pešpolka, ki garnizuje v Madeiri je poklicana pod zastavo, da štiti red na otoku.

Požar v Messini.

MESSINA 30. Poštno poslopje na trgu pred kolodvorom je pogorelo. Gasilci skušajo lokalizirati požar. Poštni minister je

odredil, da se čim prej vzpostavi brzobjavne zveze in je iz Reggio di Calabria odposlal uradnike z materijalom za potrebno brzobjavno in telefonsko zvezo. Nujni brzobjavni promet s Sicilijo oskrbuje sedaj kabel med Napoljem in Palermom in radiobrzobjavna postaja.

Relegirani dijaki.

PETROGRAD 30. Na ukaz naučnega ministra je vseučilišni senat relegiral 25 dijakov, ker so se udeležili nemirov in prirediti nedovoljen shod.

Hotel pogorel.

ZADER 30. Ob 3. uri zjutraj je v tukajšnjem hotelu „Al Vapore“ izbruhnil požar, ki je upepelil poslopje in notranjo opremo. Gostje in domače osebe so se zamogli rešiti. Kakor osumljena požiga so aretirali neko sobarico in nekega slugo.

Orkan na kanarskih otokih.

TENERIFA 29. Silen orkan je te dni opustošil otok Omero. Nad 400 rodbin je brez strehe, a 40 ljudi je našlo smrt.

Novoletne čestitke v Vatikanu.

RIM 30. Papež je danes v skupni avdienci vsprejel diplomatični zbor, akreditiran pri Sv. Stolicu. Diplomate so prišli v gala-uniformi. V imenu diplomatskega zbora je papežu za novo leto čestital avstroogrski poslanik grof Szecsen.

Kolera.

CARIGRAD 30. Kolera razsaja dalje, vendar oboli na dan manje ljudi, sedaj povprečno 12.

BUDIMPEŠTA 30. Vlada razglasa, da na Ogrskem v zadnjih petih dneh ni bilo nikakega slučajja kolere več. Smatrati treba torej, da je na Ogrskem kolera prenehala.

Potres.

ATENE 30. Potresni sunki v Elis su omejujejo na okolico med Patrasom in Tirgosom. Več hiš se je zrušilo. Prebivalstvo je prestrašeno zapustilo stanovanja.

Špansko-maroka pogodba.

MADRID 30. Špansko-maroka pogodba bo podpisana dne 14. januarja 1911 v Parizu.

Dunaj 30. Poveljnik vojne mornarice grof Montecuccoli se je povrnil iz Budimpešte.

Petrograd 30. Kakor je zvedela brz. ag., so brez podlage vse govorice o predstojećem odstopu finančnega ministra Kovceva.

Madrid 30. V kratkem se preosnuje ministerstvo.

Sofija 30. Umrl je bivši predsednik makedonskega odbora general v pokoju Bončev.

GOVOR

poslanca Spiničiča v poslanski zbornici dne 6. decembra 1910.

C. kr. vlada je kriva!

Vsi izgovori deželnega odbora in gospodovskih Italijanov ne bi koristili, ako bi c. kr. vlada le hotela, ali pušča, da se igrajo žnjo in z zakoni. Ona priznava sicer, da je to postopanje ravno v šolskih stvareh ni v čast, ali noče storiti ničesar, da bi je zboljšala. Ona odreja torej slovenskim in hrvatskim otrokom zakonito določeni pouk in ne dela tega, kar bi po določilih zakona — morala! Odreja nam ljudske šole v našem materinem jeziku, da-si je posl. zbornica še v letu 1894 vsprejela sklep, ki je pozval vlado, naj šolstvo v Primorju vravna po materinem jeziku. Tako spoštuje vlada voljo zbornice!

šla z drugimi domov. Začele so božične počitnice.

Po praznikih se učitelj in Pikovnik zopet snideta. Pripovedoval je, da je prišlo „tisto“ sicer po sreči, a neverjetno je majhno in slabotno. Morda ne bo živelo. To opomnjo je pristavil mož z žalostnim glasom in hitel pripovedovati, kako dobri so njegovi otroci. Obe hčeri sta prihiteli k materi — pa ne praznih rok. Prinesli sta masla, jajc, kokoši, mesa. „Kakor bi rekel, da ne moremo pri nas sami kupiti. Saj imamo, hvala Bogu, pa se mi vendar dobro zdi. Tudi France stopa poslej bolj tiho po hiši.“

Učitelj in Pikovnik sta še dolgo potem govorila tudi o Zorki. Njen izdelek „Božični večer“ je bil namreč takšen: Lepo je bilo lani na božični večer. Z mammo sva bili doma. V topli sobi sva sedeli in prepevali pri jasicah. Sama sem jih napravila v kotu nad mizo. Na okno je prihajal mili glas božičnih zvonov. Spodaj po ulici so hiteli ljudje. Nocoj jih je bilo le še malo. Zvonovi so peli mehko in ubrano. Mama je rekla: „Čuj, Zorka, ali ne zvoni mrliču?“ Kakor bi se zares bala, se je

213000 Slovencev Primorja nima niti ene srednje šole, izvzemši prvi razred, ki je bil, kakor čujem, ustanovljen v Gorici ob začetku šolskega leta 143.000 Hrvatov ima že kakih let eno državno srednjo šolo v Pazinu; imajo pa tudi eno občinsko srednjo šolo, ki jo vzdržuje občina Volosko-Opatija; imajo pa obrtno šolo, na katero so navezani hrvatski in slovenski otroci, v kateri pa ne poučujejo njihovega jezika niti kakor predmeta.

Hrvatje Istre nimajo tudi nobene navtične šole, da-si je znano, da se posvečajo pomorski službi v večji meri, nego Italijani ali bodi kateri drugi narod na jugu monarhije. Zadnji čas bi bil, da bi ustanovili navtično šolo, kakor smo jo že leta 1895. zahtevali v parlamentu s posebno resolucijo. Dalje nimajo nobene poljedelske, nobene trgovske, nobene više dekliske, nobene gospodinj-ske šole.

Glede viših vseučilišnih študij moram omeniti, da Slovenci nimajo nikjer prilike za izobraževanje v svojem jeziku. Hrvatje — tudi oni iz Istre — imajo pravico do obiskovanja vseučilišča v Zagrebu ter do polaganja tam vseh treh državnih izpitov, od katerih pa morajo dva ponavljati na Dunaju.

Sedaj zahtevamo popolno reciprociteto glede te univerze, namreč na ta način, da jo bo mogel obiskovati vsakdo in ne samo Hrvatje iz Dalmacije in Istre. Hrvatje zahtevajo, naj se omenjeni ponavljalni izpiti na Dunaju odpravijo, in zahtevajo, da bodo tu priznani tudi rigoroz, ki se polagajo na zagrebškem vseučilišču. Ali vlada se brani to storiti in se sklicuje na izvestna poročila deželnih oblasti, vseučilišč itd. Mi smo opravičeni zahtevati od njeg. ekscelece gospoda ministra za nauk in bogočastje, da nam predloži ona poročila, to tembolj, ko je znano, da se v zadnje čase deluje proti Hrvatom z obrekovanjem, lažmi in falzifikacijami, da se jih zapostavlja in uniči polagoma. Opravičeni smo torej zahtevati predložitev teh poročil in še le potem bomo sploh mogli soditi, da-li so resnična, ali ne, in bomo sploh mogli izreči kako sodbo o vsej stvari. Uvesti in izvesti reciprociteto bi bilo tem laglje, ko vemo, da sta toliko proforski kolegij na zagrebškem vseučilišču kolikor kraljeva hrvatska vlada pripravljena ukreniti potrebno, kar zahteva avstrijska vlada, na se omogoči reciprociteto. Sicer pa sem na tozadevna poročila že reagiral v omenjeni interpelaciji od 26. novembra t. l.

(Pride še).

Kriza na Hrvatskem.

Akcija za sklicanje sabora. — Državno-pravna opozicija in Tomašič. — Razkol v srbsko-radikalni stranki. — Gibanje v frankofurtimaškem taboru. — Nadomestna volitev v Zagrebu.

Zagreb, 29. XII.

Akcija, ki jo je mislila zapričeti hrvatsko-srbska koalicijska za sklicanje sabora, je padla v vodo. Tako se sabor sestane — kakor že javljeno — dne 23. januarja.

Med Milinovci (pristaši dr. Mile Starčevića) in frankofurtimaši se vodi sedaj ostra polemika zavolje volitve saborskega prezidija. Milinovci očitajo frankofurtimašem, da so štirje njihovi pristaši glasovali za Tomašičevega pristaša dr. Neumann-a. V tem imajo Milinovci popolnoma prav. Med tem pa prinašajo „Novosti“ vest, da je bila pasivnost „državnopravne opozicije“ dogovorjena z banom Tomašičem. Ta kompromis se tiče Milinovcev in frankofurtimašev. Kom-

stisnila k meni. Jaz pa sem rekla: „Ne, mama! Malemu Jezušku doni pozdrav, ker je došel odrešit nas ljudi.“ Mamica mi je položila desnico okolu vratu in zopet sva prepevali: O Dete premilo, nebeško darilo...

Svečica pred jasicami se je utrinjala in drhtela.

„Glej, kakor bi gorela večna luč pri mrliču“, je menila mama.

„Milemu Jezušku na čast se utrinja“, sem rekla jaz in nadaljevala tisto božično: Te niso sprejeli, pod streho ne vzeli, nemili ljudje“. Mama je pomagala. Potem je rekla: „Zdi se mi, da naju nocoj še kdo obišče“. „Kdo neki?“ sem vprašala in naštela po vrsti vse znanke in prijateljice, ki so mi obljubile, da pridejo pogledat jasilce po praznikih, ker imajo doma lepše. Posebno je pa vsakdo rad doma na sveti večer.

Mama me je pogledala pozorno in prala: „Ali meni, da naju ne bi mogel kdo iznenaditi s pohodom? Zelo sem nemirna“.

„Ali se res bojiš, mamica?“

„Seveda. Zlobni jeziki so me obreli in

promis je bil sklenjen v zmislu, da bo državno-pravna opozicija na volitvi pasivna, za kar jim je Tomašič obljubil, da ne bo noben Srb voljen v prezidij! Frankofurtimaši so šli še dalje: niso ostali pri pasivnosti, ampak so oddali banu štiri potrebne glasove. Sedaj pa je to neprijetno pred javnostjo enim in drugim. Zato se kregajo — med seboj. Edino, kar so Milinovci pridobili s tem, je agitacijsko sredstvo proti frankofurtimašem, češ: ti so oddali štiri glasove za madjarskega bana. Sramota je to za ene in druge tem več, ker so se svojo pasivnostjo dopustili, da so virilisti nadvaldali poslance, izvoljene od naroda! Kakor pravi demokrate bi bili morali v tem slučaju glasovati s koalicijo. In to: v protest proti virilnim glasovom, v protest proti raznim mogotcem, baronom in prelatom, ki se identifikujejo in prilasčajo pravico narodnega zastopnika.

Dejstvo, da so štirje frankofurtimaši glasovali za madjarskega predsednika, je izzvalo spor v njihovih vrstah. Frankovci kriče in sumničijo frankofurtimaše in narobe. Sicer pa ne bo gotovo nikakih posledic iz tega, ker imajo eni in drugi — dobre želodce. Saj drugače niti zjediniti ne bi se bili. Ptica pozna ptico po perju in par vsikdar najde par.

Srbski „radikali“ so tudi nezadovoljni se svojim poslancem Ivičem, ker je postal pravi „munkač“. Posledica temu je izstop poslanca Iviča iz srbske radikalne stranke in razcepljenje te stranke.

Na današnji dopolnilni volitvi v mestni zastop zagrebški je bil izvoljen kandidat „nezavisnega meščanstva“ Milan Krešić, upokojeni tajnik trgovske zbornice, proti frankofurtimašu dr. Horvatu.

Srečno novo leto želi čitateljem „Edinosti“ zagrebški dopisnik —B.—

Lokali,

kjer se izpolnjujejo v slovenskem jeziku naznanilnice za ljudsko štetje.

Onim, ki želijo izpolniti naznanilnice za ljudsko štetje v slovenskem jeziku, pa ne znajo sami to izvršiti, ali ki sicer potrebujejo v stvareh ljudskega štetja pouka in pomoči, so na razpolaganje sledeči lokali:

I. MESTO:

Centrala: Slovanska Čitalnica, Narodni Dom, sprednji vhod, II. nadst.,

Narodna Delavska Organizacija, ulica Lava-toio 1, I. nadst., od 9—12. in od 4—8.

Delavsko Podporno društvo, Narodni Dom, ulica Galatti 20, I. nadst.,

Tržaško Podporno in Bralno društvo, ulica Stadion 19, I. nadst.,

Šola Družbe Sv. Cirila in Metoda, ul. Acque-dotto 22, II. nadst.,

Nikolajev Zavod, ulica Farneto 18, II. nad.

Pri g. F. Guliču, ulica Media 17,

Gostilnica Balkan ex Grotta, ul. Tivarnela, od 7—9. zvečer,

Gostilnica pri Stari Breskvi, ul. Belvedere, od 7—9. zvečer,

Gostilnica Economo, ul. Economo, od 9. do 12. in od 3—7. zvečer;

nadalje sledeči lokali, kjer so bratje Hrvatje prevzeli delo tudi za svoje ljudi:

Dalmatinski skup, ul. Sanita 16, I. nadst. (od 9. predp. — 9. zvečer),

Srpska Čitaonica ul. Bellini 7, (od 9—12, od 3—7 pop.).

po nedolžnem zatožili tvojemu papanu v Ameriki. Ti sedaj še tega ne umeš; povem ti pa, ko odrasteš. A vedi že sedaj, da sem nedolžna. Tistega železničarja Smrdela, ki je prihajal k nama včasih zvečer, sem odpravila; ne maram ga, ker se grdo vede. Morda me je prav on sam očrnil pri tvojem papanu v Ameriki zato, da se je maščeval“.

„Ali se bojiš papana“, sem vprašala vsa v skrbeh. Odgovora nisem dočakala. Nekdo je močno potrkal zunaj na duri našega stanovanja. Mama je zadržala in tekla zapirat.

„Tako sama?“ je prašal neznan glas, ki je razodeval pritaženo jezo in strast.

„Sama z Zorko“.

„Kje je pa oni?“

„Moj Bog, koga pa misliš“.

„Ti svetoholnska pobožnost razuzdana! je rekel osorni moški glas, po katerem sem spoznala — svojega očeta. Došel je nena-doma iz Amerike. Že sem hotela teči mu nasproti, ko je nekaj počilo, kakor bi kdo razbijal drva v drvarnici.

(Zvršetek pride).

Božični večer.

Dogodba. — Spisal Ivo Trošt.

Zadnji dan pred Božičem so pisali v šoli nalogo „Božični večer“. Pisala je tudi Zorka. Učitelj je samo naročil, naj vsakdo opiše dogodke, ki jih je doživel lani na sv. večer. Otroci so se spogledali. Molk po šoli, zakaj v mladih glavah so se dvigali spomimi vseh sv. večerov, kolikor jih je kdo doživel. Zaškrtała so peresa po papirju. Tuintam se je dvignil iz prsi globok vzdihljaj, tuintam pritažen nasmeh, zakaj spomini so žalostni in veseli. Po dobrih 20 minutah so se zvezki začeli zgrinjati po klopih. Najkasneje je dovršila Zorka. Ko je zgrnila zvezek in se ozrla po šoli, je imela solzne oči. Molče je oddala svoj izdelek, molče

Jadran, Piazza Borsa 3, I. nad. (od 9—12, od 3—7 pop.),
Gostilnica „alla città di Catara“, g. Mile Stanišić, ul. Crosada.

II. Sv. JAKOB:

Centrala: Delavsko Konsumno Društvo, nasproti cerkvi sv. Jakoba;
Šola Družbe Sv. Cirila in Metoda, ul. Giuliani (samo od 10.—12. predpoludne in od 1.—2. popoldne,
Gostilnica Babič, Istrska cesta,
Jadran, ulica Industria,
Ant. Kreševič, Reška cesta, Sv. Marija Magd. Zgornja št. 32,
Kosič, ul. S. Marco 25,
Pri Vipavcu, ulica Industria 5.

III. Sv. ALOJZI:

Pri g. J. Gregorčiču, krojača št. 767.

IV. ŠKORKLJA:

Pri g. Trtniku, Škorklja-Coroneo št. 680,
Pri g. Turku, Škorklja-Coroneo št. 670.
Gostilnica „pri Pangosu“, g. Markon, „al Colle di Scrocola“.

V. ŠKEDENJ:

Gospodarsko društvo, ves dan.

VI. Sv. MAR. MAGD. SPODNJA:

Centrala: Gostilnica Čiač, št. 447;
Konsumno Društvo na Kolonkovcu,
Konsumno Društvo pri Sv. Ani,
Gostilnica pri Bakotu.

VII. SV. M. MAGD. ZGORNJA.

Centrala: Gospodarsko društvo, krčma pri Tirolcu, Sv. Mar. Magdalena Zgornja št. 77,
Gostilnica Ant. Kreševič, Reška cesta št. 32.

Pri g. Antonu Kranjcu, ul. Rigutti 37, pritlično (za ulico Rigutti in Bergamasco in za predel Rocol-Razpotje-Bivio),
Pri g. Jos. Moženiču, Istrska cesta, Sv. M. Magd. Zg., št. 396,
Pri g. Bratih Veluščkih, pri Smodnišnici-Polveriera,
Pri g. Gregorju Zidarju, Reška cesta št. 263.

VIII. ROCOL.

Centrala: Gospodarsko društvo, Rocol, Gostilnica pri Juretu, pri Lovcu,
Otroški vrtec Družbe sv. Cirila in Metoda, Rocol,
Pri g. Gregorju Zidarju, Reška cesta št. 263.

IX. LONJER IN KATINARA.

Pri Županu v Lonjerju.

X. SV. IVAN.

Narodni dom,
Obrtno društvo, pri cerkvi
Gospodarsko društvo na Frdeniču,
Pri g. Milošu Kumuščiču, ul. Sv. Cilino 533,
Pri Skabarju na Brandežiji,
Pri Gregorju na Brandežiji,
Pri Odnalu,
Pri g. Josipu Potoku na Sovranišču.

XI. VRDELICA.

Gospodarsko Društvo na Vrdelici.

XII. KOLONJA IN KONKONEL.

Gostilna pri Starem Matevžu,
Konsumno društvo, Openska Cesta št. 137.

XIII. ROJAN-GRETA.

Konsumno društvo, pri cerkvi, od 9. predp. do 11. zvečer,
Gospodarsko društvo, pri Boletu, od 2. pop., do 11. zvečer,
Otroški vrtec Družbe Sv. Cirila in Metoda ves dan.

pri g. Jos. Bandelu (p. d. Ipavček), št. 233, ves dan,
pri g. Jos. Bratošu, Skala santa št. 316, ves dan,
pri g. Aleks. Furlanu (Sandro), zgornja Greta št. 386, od 9—12, od 4—10 zvečer,
pri g. Petru Simčiču, gostilnica ex Bella Veduta, na proseški cesti,
za Rojan Zgornji tudi:
Gostilnica „pri Pangosu“, g. Markon, „al Colle di Scrocola“.

XIV. BARKOVLJE.

Narodni Dom,
gostilna pri Rumeni hiši,
Jožef Starec (Cijak),
pri Gabrijelu (Novo Konsumno Društvo),
gostilna pri Šajmerju.

XV. BAZOVICA, TREBČE, PADRIČE, GRO-PADA.

Gospodarsko in konsumno Društvo, Bazovica,
Gosp. in konsumno Društvo, Trebče,
Gostilnica pri g. Martinu Grgiču, Padriče,
Gostilnica g. Milkoviča, Gropada.

XVI. OPČINE IN BANE.

Konsumno društvo, na Opčinah.

XVII. KONTovel.

Gospodarsko društvo.

XVIII. PROSEK.

Pevsko društvo Hajdrih.

XIX. SV. KRIŽ.

Društvena Krčma,
Gostilna Magajna.

Dnevne novice.

Trozveza preneha? Milanski list „La Sera“ javlja: Nekaj dni sem krožilo v rimskih političnih krogih vesti, ki bi — ako bi se vresničile — značile popolno spremembo v italijanski vnanji politiki. Govori se, da

— četudi je še daleč do obnove trozveze — vendar razpravljajo toliko v Berlinu, kolikor na Dunaju vprašanje, da-li bi bila obnova trozveze koristna za Avstrijo in Nemčijo. Istotako krožijo govornice, da je sklenila Italija poseben sporazum s Francijo.

Črnogorski proračun za l. 1911. — Proračun črnogorske kraljevine za l. 1911 znaša 4.017.464 perperjev ali kron. Od l. 1908 se je proračun zvišal za 1.111.464 perperjev. Od celotnih dohodkov odpada 731.614 K na neposredne davke, 1.920.000 pa na carino.

Prestolonaslednik pojde vendar-le v Rusijo? Iz Petrograda javljajo: Nadvojvoda Fran Ferdinand pride v marcu prihodnjega leta v Petrograd.

Dasi se lova v Skiernievicah ne vdeležuje nikak člen avstrijske cesarske hiše, smatrajo vendar v ruskih dvornih krogih prisotnost avstrijske in ogrske visoke aristokracije pri omenjenem lovu kakor simptom zblizovanja med Avstro-Ogrsko in Rusijo.

Vsesokolski izlet v Zagrebu leta 1911 utegne biti nekaj izrednega. Dosedaj se je že prijavilo 800 čeških Sokolov in ravno toliko bolgarskih telovadcev. Poljski Sokoli še niso za gotovo obljubili svoje sodelovanje. Računa se, da se zleta vdeležijo kakih 4000 Sokolov.

VOLITVE

v Zavarovalnico zoper nezgode

za Primorsko, Kranjsko in Dalmacijo.

Volitve so bile zaključene dne 29. t. m. ob 4. uri pop., a skrutinij se je zvršil večeraj 30. ob 7. uri zvečer. Udeležba je bila naravnost ogromna. Oddanih je bilo glasovnic 8654. Slovenci so glede števila glasov v obeh skupinah in vseh kategorijah od zadnjih analognih volitev sem močno napredovali. Povsodi so število glasov najmanj podvojili. V nekaterih kategorijah so dosegli celo petkrat toliko glasov kakor zadnjič. Dalmacija je poslala toliko glasov, da se je vsa komisija čudila. Velikansko agitacijo pa je takrat razvila „Lega dei datori del lavoro“ (Zveza delodajalcev) pod vodstvom glasovitega dra. Cimatorija, bivšega tajnika delavske zavarovalnice. No o tem bomo govorili kasneje. Posledica te silne agitacije, ki ni bila nimalo izbirčna v sredstvih, je, da smo izgubili dosedanja zastopnika skupine delodajalcev, in sicer g. Pusta iz Ljubljane, ki je bil člen predstojništva za IV. kategorijo, in gosp. Dragotina Hribarja iz Ljubljane, ki je bil člen razsodišča. V skupini delodajalcev je v vseh treh kategorijah, kakor tudi za razsodišče zmagala italijanska lista „Zveze delodajalcev“.

Ta izguba pa je kompenzirana po pridobitvah v skupini delavcev, kjer dosedaj nismo imeli nobenega zastopnika. Prodrli so naši kandidati uprav v onih skupinah, kjer so propadli naši dosedanj zastopniki delodajalcev — to je v IV. kategoriji za zastopstvo v predstojništvu in za razsodišče (kjer voli, kakor znano, vseh 6 kategorij). Evo vspeh!

I. Delodajalci.

Razsodišče:

Italijanska lista de Finetti in trije namestniki: 1403 glasovnice s 3239 glasov, Slovenska lista Hribar in namestniki: 1449 glasovnic, z 2027 glasov. (Naši kandidati so dobili torej več glasovnic, nego italijanski).

III. kategorija Ital. Zachony in namestnik 212 glasovnic s 442 glasov. Slov. Znidaršič in namestnik 77 glasovnic s 114 glasov.

IV. kategorija Ital. Picciola 693 glasovnic s 1440 glasov. Slov. Pust 669 glasovnic s 971 glasov.

V. kategorija Italijanska lista Hel-pacher in namestnik 68 glasovnic s 174 glasov. Slov. Gabrček 43 glasovnic s 62 glasov.

II. Delavska skupina.

Razsodišče:

Izvoljeni Slovenci: Ivan Marija Micheluzzi. — Namestniki: Dorčić Ivan, Jeriha Anton, Karabaić Vladislav s 1308 glasovnic in 26.062 glasov.

Kandidatje socijalnih demokratov so dobili 486 glasovnic s 23.536 glasov. Kandidatje Cammera di Lavoro so imeli 455 glasovnic s 8051 glasov.

Predstojništvo:

III. kategorija. Socijalistična kandidata Zuccolin Alojz kakor član in Anton Rafaeli kakor namestnik 53 glasovnic in 5085 glasov. Naš kandidat Alojz Čatar in dotični namestnik 75 glasovnic s 3328 glasov. — Kandidatje Cammera di lavoro 53 glasovnic z 971 glasov.

IV. kategorija. Izvoljena naša kandidata Vitasović Ivan, kakor član in namestnik Medica Ivan s 584 glasov. Kandidata Cammera di Lavoro 353 glasovnic s 6208 glasov. Socijalistični kandidati 182 glasovnic z 2238 glasov.

V. kategorija. Izvoljena kandidata Cammera di lavoro Corrier kakor član in Bruch kakor namestnik s 44 glasovni-

cam i in 2840 glasov. — Naša kandidata Silvester Pertot, in namestnik Baver Fortunat sta dobila 43 glasovnic z 2103 glasov. Socijalistična kandidata 18 glasovnic s 1032 glasov.

Rezultat je torej, da so v skupini delodajalcev zmagali italijanski kandidati zveze delodajalcev, v skupini delavcev smo zmagali mi v razsodišču in v IV. kategoriji, dočim se socijalisti obdržali III. kategorijo, a izgubili V. kategorijo na korist Cammera di Lavoro.

Zabaleženja vredno je še da slovanski kandidati niso bili v nobeni skupini delavcev na zadnjem mestu. Kjer niso zmagali, so bili se svojim številom takoj za zmagovalci.

Domače vesti.

Kdorkoli ima količkaj sposobnosti in časa za izpolnjevanje naznanilnic za ljudsko štetje, naj pojde pomagat rojakom v spodnjo in posebno v zgornjo okolico. Sprejmejo vsakega pomočnika z odprtimi rokami. Torej na delo! Porabite popol. vlake za Sv. Križ, povsopnite se s tramvajem na Opčine, oziroma izstopite poprej, udarite k gosp. Čebulcu na Konkovel, ali v društvene krčme v Bane, v Trebče; če ste posebno požrtvovalni, krenite naravnost v Gropado, v Padriče ali v Bazovico. Kdor ne utegne danes popoldne, naj posveti blagoslovljenemu narodnemu delu jutranji novoletni dan. Ali morete lepše začeti novo leto, ko pri pravem narodnem delu, med ljudstvom za ljudstvo?

Našim ženam! — Po hišah hodijo razni uljudni ljudje, ki hočejo izpolniti pole za ljudsko štetje. Opozarjamo naše žene, naj se ne dajo prevariti. Može naj svojim to pojasnijo. Kdor ne zna sam izpolniti pol, naj se obrne jedino do od nas določenih lokalov.

Tudi nemško-italijanske naznanilnice se smejo spolnjevati s slovenskim besedilom! Kdor ima stanovanje, ima pravico in dolžnost izpolniti naznanilnico sam, ali potem osebe, kateri on zaupa. Hišni gospodarji, administratorji Vam morajo izročiti naznanilnice. Naznanilnice naj se izpolnijo s črnilom, ne s svinčnikom; če hišni gospodar ali administrator drugače naroča, naznanite ga.

Namestništveni svetovalec, ulica Caserma 7, ima več tisočev italijansko-slovenskih naznanilnic in urzorcev za njih izpolnjevanje: zahtevajte, pritožite se na namestništvo; oblasti so za prebivalstvo, ne pa prebivalstvo za oblasti!

Proti šikanam od strani onih, ki so po uradni dolžnosti poklicani olajševati prebivalstvu težko nadlogo ljudskega štetja, najodločnejši upor! Prašujemo nas za stvari, za katere bi v res svobodni državi ne bili dolžni dati odgovora nikomur: naj nam vsaj postrežejo, naj bodo vsaj uljudni in pravični z nami!

Spopolnjevanje pol za ljudsko štetje. Opozarjamo čitatelje, da lahko izpolnjujejo tudi — kakor je že na drugem mestu omenjeno — nemško-italijanske naznanilnice v slovenskem jeziku. Priporočamo pa, naj nikar ne izpolnjujejo pol v italijanskem jeziku, ker bi se utegnili sicer zgoditi, da bi se v rubriko občevalni jezik isti spremenil iz „sloveno“ v „italiano“.

Barkovljane opozarjamo, da morejo dobiti v „Narodnem domu“ v Barkovljah italijansko-slovenske naznanilnice za ljudsko štetje.

Iz deželne veterinarske službe. — Okrajni živinó-nadzornik Aleksander Staudinger je imenovan veterinarskim nadzornikom pri namestništvu v Trstu.

Kako skrbje za italijanski pouk! K tozadevemu dopisu treba še posebno naglasiti, da imajo Italijani poleg italijanske obrtne šole še sledeče šole: Trogovsko visoko šolo Revoltella v Trstu, katero je hotela država prevzeti in jo preurediti, pa jo italijanski kuratorji noče dati iz rok; nadalje c. kr. Trgovsko akademijo (ki je srednja šola s pravico enoletnega dobrovoljstva pri vojaki), ki jo vzdržuje država; potem ravno tako c. kr. trg. šolo v Tridentu poleg drugih srednjih in strokovnih šol v Trentinu na podlagi italijanskega učnega jezika, ki jih vse vzdržuje država. Omeniti je še, so Italijani imeli do pred malo časa tudi še eno drugo visoko šolo v Trstu, ki pa je bila jako malo znana (dasi edina v monarhiji in tudi državna. (Ta je bila „c. kr. Ljudelniška visoka šola“, ki pa je zaspala vsled pomanjkanja slušateljev.

Dve častni nagradi, razpisani po pevskem zboru „Glasb. Matice“, vsako po 100 K, je priznala „Glasbena Matica“ g. Emilu Adamiču za „Tri večerne pesmi“ in skladatelju J. Novaku za „Balado s sopranskim samosplovom, mešanim zborom in orkestrom“.

Na razpis je došlo 11 skladb. Pošiljateljji nenagradjenih skladb dobe iste z neodprtimi kuverti nazaj, ako nam pošljejo geslo in naslov, pod katerim naj se jim povrnejo.

Raje talijanski na drugem mestu za nemškim, nego italijanski na prvem, poleg slovenskega na drugem! Talijani so pravi narobe — Caesarji. O Caesarju se je govorilo, da je rajše v malem kraju prvi, nego v Rimu drugi. A naši Italijani se po-

stavljajo na nasprotno stališče: raje so drugi — po nemškem, nego prvi — pred slovenskim jezikom! Naznanilnice za ljudsko štetje, ki jih je vlada dala magistratu, da jih deli med prebivalstvo, so le dvoje vrste: nemško-italijanske, ali italijansko-slovenske. Izključno talijanskih ali izključno slovenskih n. i. Italijani ne bi torej bili prav nič na škodi, če bi se delile izključno talijansko-slovenske naznanilnice. — Nasprotno bi v svoji, od njih samih priznani megalomaniji (g. mestni svetovalec Arch je brez prigrizora od strani somišljenikov v javni seji mestnega sveta naglaševal to „lepo“ lastnost svojega naroda) morali biti le veseli, da morejo deliti med prebivalstvo take naznanilnice, kjer je njihov jezik na prvem mestu. In vendar! Samo, da ne pridejo med ljudi tudi — slovenske tiskovine, premagujejo naši magistratovci celó italijansko megalomanijo in delijo v mestu in v onih delih okolice, kjer se porablja formularja št. III. in VIII. izključno nemško-talijanske tiskovine.

Ne vemo, ali je to bolj smeja ali bolj zgražanja in prezira vredno početje? — Sedaj naj čitatelji presoajo, kake duševne in morda, ob tako patološko razvitem šovinizmu, tudi telesne muke so moralo trpeti magistratovci, ko so bili od vlade prisiljeni deliti vsaj med prebivalstvo zgornje okolice talijansko-slovenske naznanilnice in ovojne pole (formularja št. I. in VI) s tem, da jim vlada za te vrste formularjev sploh ni dala nemško-talijanskih tiskovin. V zgornji okolici so torej Italijani še na prvem mestu, v ostalih delih te nad vse italijanske občine se s sami postavljajo na drugo mesto — po Nemcih! O slepote nad vse slepote!

Državni železničarji! Lokal za izpisovanje naznanilnic za ljudsko štetje posebno z oriom na Vas je v gostilnici Economo, v ulici Economo; danes so v tem lokalu na razpolaganje prostovoljni pomočniki od 9—12 in od 3—7 ure zvečer.

Grljan-Miramar. Božični številki našega lista je bilo priloženo vabilo na subskripcijo delnic snujoče se hotelske delniške družbe z zgornjim imenom. Slavno občinstvo še enkrat opozarjamo, da ne zavrže in pozabi imenovane priloge, marveč se v obilnem številu udeležijo podpisovanja delnic novega narodnega podjetja. Delnice znašajo le 200 K nom. ravno zato, da se omogoči udeležba pri podjetju tudi manj premožnim krogom. Cas za prijavo je določen do 15. januarja 1911 in sprejemajo priglasbe „Tržaška posojilnica in hranilnica, Jadranska banka“ in „Trgov. obrtna Zadruga v Trstu, pa tudi razne slov. banke in njihove filijalke tukaj in v drugih mestih.“

Odgovor socialno-demokracičnim mestnim svetovalcem. — Iz laških listov smo doznali te dni, kakšni italijanskimi zahajajo v laški vrtec v slovenskem Sv. Križu. Deklamovali so n. pr. otroci: Žerjal, Košuta, Meden, Živic in dr.!

O narodna nezavednost, ti si grobokop naših svetih pravic! Križani, vzdramite se in skrbite, da ne bodo več vaša imena delala sramote vsemu Slovencev!

In kaj pravijo k temu naši socialno-demokracični mestni svetovalci, ki so branili „Lego“ pred očitani se slovenske strani in se zavzemali za to „Lego“, češ, da je to nepolitična ustanova, ki skrbi za laško šolstvo med Lahi (kar da je zelo potrebno); a glede Križa so naglašali socialno-demokracični, da je italijanski vrtec tam potreben, ker je tam tudi italijanskih otrok! Nam pa tudi po tej socialno-demokracični obrambi še vedno ni jasno, kako prihajajo v Legini vrtci otroci z imeni Žerjal, Košuta, Meden, Živic itd., ako ni tu vmes namen za poitalijančevanje teh otrok, kar bi pomenjalo, da je „Lega“ v resnici — politična in agresivna ustanova, ki pod kulturnim videzem izvaja posezanje po tuji lasti, po tujih dušah — torej najnemoralnejši način politične borbe! Pa saj italijanski socialni demokratje dobro vedo vse to! Stvar je pač ta, da skušajo na kakoršenkoli način opravičevati in kazati v luči — internacionalizma čudni slučaj, da so vsikdar, v vsakem slučaju narodne in kulturne borbe med Slovani in Italijani oni na strani — Italijanov!

Za novo leto! Prejeli smo: V nekem tukajšnjem laškem listu čitam, kako priporoča njihov kolek posebno sedaj ob novem letu. Tudi nam Slovincem je potreben tak nauk, posebno, ker se glavna družba v zadnjem času pritožuje, kako malo narodnikolkov se sedaj porablja. Zato kličem tudi jaz: „Rabite narodni kolek!“ Bliza se novo leto in v tem času se pošilja polno voščilnih listkov ali razglednic prijateljem in znancem. V tem veselju slučaju naj nikdo ne pozabi prilepiti na listek ali razglednico kolek naše drage družbe. Kdor se čuti Slovenca, naj se ne boji pokazati se javno. Posebno še, ko more z malenkostno žrtvijo pomoči naši koristni napraviti!

Glasbena Matica nastopi danes zvečer na sokolskem Silvestrovem večeru, vsled česar se prosi, da pridejo točno vsi gg. pevci in pevke.

V včeršnjem listu se je v osmrtaici Vere Toroš vrinila neljuba tiskovna pomota. In sicer bi se moralo glasiti: Vera Toroš v 6. letu svoje starosti — in ne v 16. letu.

Proti g. Hermanu Stücklerju, vaškemu načelniku v Trebčah, je naše Politično Društvo vložilo pritožbo na g. namestništvu svetovalec v ulici Caserma 7. Gosp. Stückler, najudanejši izvrševalec namenov in želja one gospode pri magistratu, je skušal strašiti ljudstvo, da ne sme ono izpolnjevati naznanilnic za ljudsko štetje ali dati jih izpolniti svojim zaupnikom, temveč da mu jih mora prepustiti njemu. Upamo, da po ovadbi in po opominu, katerega mu podeli g. namestništvu svetovalec, g. Stückler spozna, da veljajo zakoni tudi za njega in za njegove gospodaje.

Tudi proti raznim hišnim lastnikom in administratorjem, ki so se pregrešili proti pravilnosti in čistosti ljudskega štetja, so že vložene kazenske ovadbe.

Slovinci, zavedajte se svojih pravic: naznanilco naj izpolni imetnik stanovanja, torej oni, ki ima stanovanje, ne administrator ne hišni gospodar. Ne izročite naznanilnic pred 3. januarja. Nikdo Vas ne more prisiliti, da jih izročite prej.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal trgovec Ivan Perdan znesek K 983.20 kakor prispevek od družbenih vžigalic. — Rodoljubi, zahtevajte v vseh trgovinah, gostilnah in kavarnah družbine vžigalice, da na ta način doprinesejo do večjih prispevkov v korist družbe sv. Cirila in Metoda!

Sokolski „Silvestrov večer“ bo danes v veliki dvorani „Narod. doma“ ob 8 uri in pol zvečer. Na vsopredju so pevske točke mešanega zbora „Glasb. Matice“. med temi posebno koncertni valček „Dobro jutro“ s spremljevanjem vojaške godbe. Poleg teh resnih pesmij pa nam bo dana prilika zabavati se na kupletih, ki jih bosta pevala gg. H. Požar in Ljubič. Vojaška godba ima prav izbrane točke iz nekaterih znanih oper in operet. O polnoči se uprizori „Živa slika“, v kateri nastopijo v kroju člani, članice in naraščaj. Po nagovoru starost, br. dr. Rybářa, se začne ples v veliki dvorani, v kateri se izprazni srednji del in se postavijo mize tudi na galeriji. K plesu bo svirala vojaška godba.

Pristop na ta večer ima vsak Slovenec in prijatelj „Sokola“. Vstopnina znaša za člana in dijake 80 stot., za nečlane pa K 1.20.

Koledar in vreme. Danes: Silvester, pap. Zadnji dan leta. — Jutri: Obrezovanje Gospodovo. — Novo leto 1911.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 8° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. Hladni vetrovi. Mrzlo.

Razbijalci iz 4. septembra pred sodiščem.

Izpovedbe priče Beatrice Nordio.

Priča je v službi kinematografa Spina. Pozna Nuzzijsa, ki je bil v službi istotam.

Preds.: Se li spominjate na neki izlet iz Pule v Trst?

Priča: Ne.

Preds.: Ne veste, če ste kaj videla Nuzzijsa dne 4. septembra.

Priča: Da prišel je v stanovanje gospoda Spina malo pred 10. uro popoldne. in ostal do 11. ure in pol.

Priča Marko Anzulovič.

Priča je c. kr. redar.

Dne 4. septembra je bil v službi na Borznem trgu od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne.

Okolu 11. ure je videl demonstrante pred „Ljubljansko kreditno banko“ na Korzu. Nastopil je proti njim se sabljo.

Videl je med demonstranti, ali prav za prav pred vsemi demonstranti, točenca Cezarja Ancona, in obenem ga je slišal vpiti: „avanti senza paura!“

Ni ga hotel aretirati takoj, ker ga je dobro poznal in vedel, kje da stanuje.

V istem hipu, ko je zavalil „avanti senza paura“, — kar se je vršilo pred „Jadransko banko“ — je bilo zalučano kamenje. Eden kamenov je skoraj zadel njega, pričo, v ramo.

Ancona je vrgel en kamen v šipo „Jadranske banke“.

Tož. Ancona: To ni nič res. Priča more reči, kar hoče.

Preds.: Oj ne, priča mora povedati le, kar je res.

Odv. Mussafia: Ste-li videli točenca Ancono še prej, nego je zalučal kamen, ali še le tedaj?

Priča: Videl sem ga še prej, in sicer, ko je vpil: „avanti senza paura!“

Priča pripoveduje, da je aretoval točenca Ancono ob 3. uri popoldne v ulici Riborgo.

Dr. Mussafia predlaga, da se zaslji priči Anito Ancona in Fortunata Cain, ki izpovedata, da je redar, ko je iskal na domu točenca Ancono, ki je močno rdečih las, vprašal za nekega „moro“ (črnolasega).

Drž. pravdnik se protivi temu predlogu in sodišče ga je zavrnilo.

Toženec Ancona joče.

Priča Marija Madritz.

Zdi se jej, da je nje sin, toženec Madritz, dne 4. septembra šel od doma med 10. in 11. uro s knjigo v roki.

Toženec Müller je stanoval pri njej. Ta je odšel od doma ob 11. uri in pol zjutraj.

Priča Platon Madritz.

Priča je sin prejšnje in brat toženca Madritza. Šel je ob 8. uri od doma skupaj s tožencem Müllerjem. Vrnila sta se domov ob 10. uri. Pozneje sta zopet odšla od doma med 11. uro in pol in popoldnem.

Šla sta na Acquadotto, kjer sta videla kavarno „Minerva“ že razdejano.

Zgubil se je od Müllerja na oglu kavarnar „New-Jork“ in ne ve, kaj se je zgodilo potem. Ker je bila tam zmešnjava, sta on in Müller pobegnili vsaki po svoji strani.

Priča Spazzapan.

Priča je c. kr. redar. On je pred kavarno „New-Jork“ videl točenca Müllerja, ki je s pestmi nabijal nekega Slovenca. — Nadzornik policijskih agentov Gržina je aretoval Müllerja in ga izročil njemu priči.

Priča Italo Madritz,

je brat toženca Madritza.

Dne 4. septembra je bil doma. Tudi njegov brat Teodor (toženec) je bil doma do 10.30 ure.

Predsednik prosi državnega pravdnika, naj se izrazi glede predlogov za zaslisanje nekaterih prič, ki so jih branitelji predlagali v zaslisanje še sinoči.

Državni pravdnik je izjavil, da smatra te priče za nepomembne in se protivi njih zaslisanju.

Na to je sodišče zavrnilo dotične predloge braniteljev, a predsednik je prekinil razpravo do 5. ure zvečer.

Priča Peter Tonon.

Pozval je Demarcota. Bil je z njim dne 4. septembra, in sicer sta bila skupaj do 11. ure predpol. pred „Volti di Chiozza“.

Priča Ivan Bevilacqua.

Priča je stric toženca Bevilacqua. Dne 4. septembra je šel po mestu. Okolu 10.30 ure je bil pri zelenem mostu. Videl je tam kordon redarjev. Mladič, za kordoni so se smijali in se šalili med seboj.

— Jaz sem jim celo rekel: „Mesto da vganjate take šale, bodite raje „antialkoholni“! Glede svojega nečaka ne ve povedati ničesar drugega, nego to, da je šel — toženec Bevilacqua — od tam po 11. uri in četrt. Videl ga je priti tja — k zelenemu mostu — ob 10. uri in četrt.

Nadaljevanje v današnji popoldanski posebni izdaji.

Naše gledališče.

Jutri 1. januarja (Novo leto) ob 4. popoldne se še enkrat uprizori opereta

Mam' zeli Nitouche,

Opozarjamo, da odide gđc. Janova te dni na Dunaj in torej to nedeljo nastopi zadnjikrat. Kdor hoče še enkrat videti to zabavno in slikovito opereto, ne sme zamuditi njene zadnje reprize to nedeljo ob 4. popoldne.

Na Novega leta zvečer ob 8. uri vesele igrata

„Težke ribe“,

kratkočasno delo poljskega pisatelja Belucke ga.

Ta veseloigra nam drastično slika provincijalne razmere med poljskimi žlahtiči. Vsa njena vsebina je tako prikupna, da bo zadovoljila vsakogar, ki je ne zamudi.

Se neko novost iz našega gledališča.

Gledališko vodstvo si je pridobilo stalen orkester z vsemi inštrumenti in poseben gledališki pevski zbor (moški in ženski). Orkester in pevski zbor že študirata več iger s petjem in operet.

Posebno nas veseli, da moremo objaviti tako lep napredek, ki obeta mnogo uspeha.

Občinstvo naj bo uverjeno, da se odbor „Dramatičnega društva“ v Trstu trudi, kako bi zadovoljil občinstvo. Seveda je to vse v zvezi s stroški. Nas vseh dolžnost budi, da bomo primerno uvaževali za čim večjim napredkom stremeče preosnove v našem gledališču.

Dalje smo izvedeli, da je dobil intendant več slovenskih iger, ki niso bile še

SCHICHT - STEARIN SVEČE

LEDA

NAJBOLJŠA VSEH ZNAMK! APARTEN

ELEGANTEN ZAVOJ.

NE CEDIJO SE NE DAJEJO SAJ

NE DIŠIJO NE KADÉ

GORE SVITLIM IN MIRNIM PLAMENOM!!

Zaloga in delavnica **F. VIDALI**, Trst via S. Lazzaro 22
za kožuhovine
Prejemlje naročbe, poprave in čiščenje vsakovrstnih kožuhovin.
Shranjuje kožuhovine z Jamstvom zoper kakoršno si bodi škodo

K. Pfeifer in sinovi -- Trst
ulica Bartoletti (Centrala: PRAGA - ŽIŽKOV)
SPECIJALITETA LIKEROV.
Tovarna kouvaka, ruma, vermuta in marsale. Španska in šampanjska vina. Veletrgovina s čajem.
USTANOVljena LETA 1881.
Odlikovana na razstavi v Pragi leta 1908 s častno diplomom in kolajno.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák || V. Tuschert

zobozdravnik :|| koncesij. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Nov buffet pri sv. Ivanu

Luigi BRAIDOTTI

Via S. Cillino št. 1157 (Sv Ivanu) Trst

Izbor razne svinjine

in sira, kakor tudi piva, vina in likerjev s potrebo

kave. Se priporoča LASTNIK.

Odprto do ene popoldne.

Umetni : fotografski

atelje pri sv. Jakbu - TRST.

ulica Rivo št. 42 (pritličje)

Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razgled, penetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrstne spomenike itd. itd. itd.

Posebnost: Povečanje vsakotere fotografije.

Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta.

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar štv. 65

Stavbeni in galanterijski klepar. —

Pokrivač streh vsake vrste.

SPREJEMAJO SE VSAKOVRSNA

DELA IN POPRAVE

PO NIZKIH CENAH.

Delo dobro in z jamstvom.

Telef. 25-26. Poslovodja: Franjo Jenko.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu svojo

pekarno : in : sladščičarno

Trst, ul. Sette Fontane 834 (vogal Donadoni)

Prodaja celi dan svež kruh vsake vrste in slaščice. ZALOGA

MOKE iz prvih malinov. — Vsakovrstni prepečenec (Biscottini).

JOSIP VATOVEC.

: Postrežba :
tudi na dom.

Avt. civilni zemljemerec

Kristjan Pertot

se je preselil v Via Commerciale št. 3

I. nadstropje, Telefon 2376

Priporoča se slavnemu občinstvu kot edini slovenski zemljemerec.

Priporočamo našim **KOLINSKO CIKORIJO!**
-- gospodinjam -- -- iz EDINE Slovenske Tovarne v Ljubljani. --

nikjer igrane. Pričakovati smemo, da pridejo prav v kratkem na repertoar.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Ilirija“ priredi nočjo „Silvestrov večer“ v gostilni gospodarskega društva pri Sv. Mariji Magdaleni zgornji „pri Tirolcu“. Zabave bo obilo. Razni kupleti, pevske točke itd. bo zabavalo občinstvo. O polnoči živa slika, na to ples.

Vse prijatelje, Magdalenčane in Sv. Jakobčane, vabimo, da se v čim večem številu udeležijo te prireditve v slovo od starega leta. Začetek ob 8. uri zvečer.

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah priredi „Silvestrov večer“ v „Narodnem domu“ z zelo zanimivim in obsežnim vsporedom. Vstopnina za osebo 50 stotink.

Pevsko društvo „Kolo“ vabi še enkrat vse člane in prijatelje društva na „Silvestrov večer“, ki se bo vršil v prostorih „Trgovsko-izobraževalnega društva“ ulica S. Francesco št. 2. Začetek ob 9. zvečer. Vstop brezplačen.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Bratje Sokoli, Sokolice in naraščaj! — Danes zvečer se bo vršil „Silvestrov večer“, na katerem nastopite tudi Vi vsi opolnoči v „Živi sliki“. Prosimo Vas, da pridete vsi v sokolskem kroju, da bo tem lepša polnočna slika, pri kateri spregovori br. starosta dr. Rybač novoletno voščilo. Na zdar!

Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov. V ponedeljek, dne 2. januarja ob 8. uri zvečer bo važna odborova seja v društveni sobi. Vse odbornike najuljudneje prosim, da pridejo gotovo in točno.

Silvestrov večer priredi šentjakobska čitalnica danes v gostilni Kons. društva pri Sv. Jakobu (nasproti cerkve). Vstop je prost. Prosimo vse gg. pevce in pevke naj pridejo ob 8.30 v društvene prostore.

Čitalnica otvori jutri v nedeljo ples, ki se bo vršil nadalje vsako nedeljo in praznik ob 5. uri pop. Ker se bo ob tej priliki poučevalo neki novi ples za maskarado šentjakobske mladine, vabimo vso šentjakobsko mladino k obilni vdeležbi.

Pevsko društvo „Zora“ na Vrdelci vabi na Silvestrov večer, ki bo danes ob 9. uri zvečer v dvorani „Gospodarskega društva“. Vspored obsega: petje, igro, šaljivo tombolo in prosto zabavo. Vstopnina 40 st. za osebo.

Vrdeljski Sokol! Bratje! Velezanimiv vspored našega „Silvestrovega večera“ in pa osebe, ki ga bodo proizvajale, privabi danes večer v našo sredo prav mnogo domačih in mestnih gostov. Vaša dolžnost napram gostom je, da se „večera“ udeležite vsi do zadnjega! Člani, ženski oddelek in obo naraščaja nastopijo pri skupinah in pri „sliki“. Zato imajo priti v kroju! — Na zdar!

Vesti iz Goriške.

Iz Kazelj. Tukajšnje bralno in pevsko društvo „Dneva žar“ priredi jutri v nedeljo, (na novo leto) zabaven večer v prostorih g. J. Dovgana.

Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina k zabavi 40 stot, sedež 60 st. Društveni udije plačajo polovico vstopnine.

x Uho po ceni. V Vrtojbi so imeli v nedeljo na praznik, nekateri prevroč kri. Pretepli so se in premečkali; pri tem je neki glavi odletelo uho. Lastnik dotične glave pa ni radi tega bogve kako žalosten. Pravi, da se poravnava z onim, ki mu je uho odbil za 50 kron, potem da ga ne naznani.

x Nevarna igra. Stabon Anton, kmet iz Ločnika, je hotel streljati z neko staro, zarjavelo pištolo. Ko jo je bil nabasal, se mu je razpočila v roki; pri tem mu je odmeslo vseh pet prstov in zmečkalo roko. V bolnišnici mu je kirurg Weinlechner odrezal roko nad pestjo.

x Izpred sodnije. Pred tukajšnjo okr. sodnijo je moral odgovarjati 31-letni Anton Jug iz Solkana, ker je v prepiru pretepal lastno mater. Obsojen je bil na 4 tedne zapora. Lep sin, zares!

Druge slovenske dežele

Slovensko društvo na Reki se jako čvrsto giblje na organizaciji slovenskega elementa na Reki. Z novim letom se hoče še krepkeje oprijeti dela in se društvo preseljuje v podporno društvo, ki dobi tudi svoj poseben ženski oddelek. Odbor pozivlja reške Slovence, naj pristopajo k društvu in je podpirajo.

DAROVI

— Za „Božičnico“ so nadalje darovali: g. A. Jacopig, predsednik višjega sodišča, 20 kron, g. Antonijeta Foerster-Sabec (doposlala iz Cikaga) 50 kron, g. Anton Znidaršič (Krušče pri Rakeku) 5 kron, g. Alojz Urbančič (Bač pri Šempetru) 3 kron, Marija Križmančič iz Bazovice eno vrečo maha, g. c. Marija Škofič 1 krono, F. W. 1 krono, g. Kušar (in ne Kušcer, kakor je bilo pomotoma objavljeno v enem prejšnjih izkazov) K 3.50.

Vsem cenj. darovalcem prischna zahvala! Priporočila se nadalje — ženska podružnica sv. Cir. in Met.

Mali oglasi

100 kron je mogoče dobiti z udeležbo 1 K za uvedbo letalnih strojev splošne rabe, kojih uspeh zagotavlja dejstva. Več radovoljno pove iznajditelj: Intenar Živic v Trstu, Via Commerciale 15. 2594

Mesto guvernantke h kaki slovenski ali nemški družini išče gospodično srednje dobe, večja slovenskega in nemškega jezika ista vsprejme tudi mesto blagajničarke v kaki trgovini ali kakem drugem podjetju. Ponudbe se posiljati pod naslov „VO LJA“ na inzer. oddelek Edinosti.

Josip Stofa mizarSKI mojster, Trst, ulica Belvedere št. 8 izvruje vsakovrstna mizarSKA dela.

Pristni, dober brinjevec se vabi pri Lovna Šibeniku v Šiški pri Ljubljani. 1681

Knjigovodja specijalne stroje z večletno prakso, popolnoma vešč slovenske in nemške, nekoliko tudi laščine ter spreten stenograf želi s februarjem prenesti službo. Ponudbe se prosil pod „Zanesljiv“ upravnistvo „Edinosti“.

Hiša pri sv. Ani se prodaja pod ugodnimi pogoji. Podatke se vabi v pisarni dra. Frana B. in čiča, odvratnika v Trstu, Via Nuova št. 13. 11. nadstropje. 2252

Lepa prilika za peke! V kraju, ki šteje 4000 prebivalcev, z razvito industrijo, kjer ni sedaj nobenega peka, se odda v najem popolnoma urejeno pekarnjo. Vpršati pod „Pekarija“ pri Inzeratnem oddelku Edinosti.

Naznanjam da sem odprl gostilno v ulici San Marco 21. V gostilni svira orkestron „Lalibor“. Točim vsakovrstna vina in bujčevsko pivo. Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Gostilna je odprta ob praznikih do 4. ure zjutraj. — Za cenjeni obisk se priporočila Viktor Kosič. 6764

Enrico Preuer - Trst
Via S. Lazzaro št. 22
pohišstvo iz bambusa
in indijskega trstja.
Predmeti, pripravljeni za božična in novoletna darila.

V žganjarni in sladčičarni
vogal ul. Ghega

in trga vojašnice (blizu Nar. Doma in kavar. Fabria). Bogat izbor najboljših vin in likerjev prvih tovarn naše države. — Izvrstne slaščice.

CENE ZMERNE.
Asi Spumante, Refošk. zagrebški Pe-linkovac in Sokol. Posebne vrste: Ruše po najzmernejših cenah.

ODLIKOVANA
tržaška prodajaln. obuval

ULICA GIOSUÈ CARDUCCI ŠT. 21
Razn različnih izberov najknejših moških in ženskih obuval po najnižjih cenah se prodajajo tudi po izrednih cenah:

Usnje Boxcalf s trakovi . . . po K 10.—
Usnje Boxcalf z elastiko . . . po K 10.—
Usnje Boxcalf oblika Derby . . . po K 10.50
Usnje Boxcalf z zaponami Triumph po K 10.50
Enaki za dečke 1 K manj. — Vsakov. blago I. vrste
Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

Zaloga tu- in inozem. vin, špirita likerjev in razprodaja na debelo in drobno

JAKOB PERHAUC
rst, Via delle Acque št. 8, Trst
(Nasproti Caffè Centrale)

Velik izbor francoskega šampanjca, penečih desertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rum, konjar, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, elivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz dotičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razprodaja se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko. Razprodaja od pol litra naprej.

Glasovita krojačnica Anton Grosser
TRST, CORSO 21, II. nad.
Bogata izbira blaga tu- in inozemskih (angleških) tvrdk.

Peter Zettinig
trgovina čevljev. — Zalagatelj c. kr. deželnega žardarmerijskega poveljstva
TRST - ulica Giosuè Carducci št. 40
Nizke cene. Delo solidno in trajno
Prevzemajo se dela po meri fina in tudi priprosta.
Sprejemajo se tudi vsakovrstni čevlji v popraviljanje.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST
žgalnica kave
TELEFON 1743.
Najboljši vir za dobivanje pešene kave.

Pozor Slovenci!

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel od gosp. VATOVEC-a dobroznano

gostilno „Pri Detelji“
Trst, ul. Belvedere št. 7, Trst.

Točijo se izborna vipavska, istrska, dalma tinska vina, Opolo in furlanska vina. Ob vsakem času se dobijo gorka kakor tudi mrzla jedila. Za eventuelni „KLUB“ posebna sobica. **AGRICIJ FAKIN, lastnik.**

Josip Semulič
TRST, ulica dell'Istituto št. 5
Priporoč. v občinstvu SVOJO PEKARNO in SLADČICARNO, v kateri se dobi cel dan svež kruh in raznovrstne slaščice. Moka iz I. mlinov ter maslo. Likri, vino in pivo v stekli. Postrežba tudi na dom.

Vek. Petrovčič
čevljarski mojster
Trst, ul. Barr. vecchia 40.
Zaloga izdelanih domačih čevljev.
Sprejemajo se naročila po meri.

TRVDKA
Adolf Kostoris
skladišče oblek za moške in dečke
Trst, Via S. Giovanni 16, I.
TELEFON 251 Rom. II.
(zraven restavracije „Cooperativa“ ex Hacker)

Prodaja na mesečne ali tedne obroke
obleke in površnike za moške
perilo itd po dogovornih cenah.
POZOR! Skladišče ni v pritičju, ampak v I. nad.

Hočete se prepričati?
obiščite velika skladišča
Marije ad. Salarini
Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove
(vokal Torrente) Alla città di Londra
Velik izbor izgotovljenih oblek za dečke in dečke kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kakor tudi raznih palčotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski lodan. Nopremočljivi plašči (pristni angleški). Specialiteta: blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točilo, solidno in elegantno po nizkih cenah.

RIHARD NOVAK & C.
Pekarna in slaščičarna s prodajo moke
TRST - ULICA FARNETO ŠT. 13
Postrežba: točna.
CENE ZMERNE.

Krojačnica za civiliste in vojake .:
Franjo Polanec
v Trstu, via S. Giacomo (Corso) 6, II. n.
Priporočila se slavnemu občinstvu in vojaštvu za vsakovrstna dela. Blago prve vrste, dela solidna, cene zmerne.

Kron 6200!
AUTOMOBILI FORD 1911
Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40.000 voz edinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in nalezonomičnejša kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK
ANTON SKERL . TRST
Piazza Goldoni 10—11, Tel. 1734
Velika centralna garaga, ulica del Baoli 16, vogal ulica Boschetto TELEFON 2247. — STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanske).
Automobil na posodo po zmerni ceni.
Varstvo in vzdrževanje avtomobilov. — Solidna postrežba.

Prodajalnica manufakturn. blaga
Enrico de Franceschi
Trst, ulica delle Poste št. 10
vogal ulice Valdirivo)
VELIKA IZBERA bombaževine, triža, fuštanja, volnenega blaga, izdelanega moškega in ženskega perila in drobnih predmetov po najzmernejših cena

Ajdovo moko
pristno domačo
priporočam. CENE ZMERNE, postavljam franko v trgovino.
FRANC KALAN
Škofjaloka št. 6.

Bogomil Pino
: bivši urar v Sežani
: ima svojo novo prodajalno
UR
v TRSTU ul. Vine. Bellini
.. št. 13 ..
nasproti cerk. sv. Ant. nov.
VERIŽICE
po tov. cenah.

„Antonio Spanghero“
DEKORATIVNI SLIKAR
Naslednik tvrdke DELALNICA:
DOMENICO DELISE. Via Madonna 7.
Telefon 160 Trst Telefon 160.
VELIKA ZALOGA. — Papir za tapetiranje najboljših tovarn.
Prevzame vsakovrstna stavbena dela in dekoracije za sobe. — SPECIALITETA: Imitacije lesa in marmorja, izložne table.

GOSTILNA N. D. O.
ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIČ je popolnoma na novo preurejena in po najmodernejem slogu slikana. Točijo se različna pristna vina. Ob vsakem času se dobijo gorka in mrzla jedila. Gostilna je otvorena vsako soboto in nedeljo do 1. ure popoldne.

GRAMOFONI :: HELVEZIA
so najboljši radi mičnega in melodijornega glasu in trpežnega stroja. NIZKE CENE. Bogat izbor slovenskih in britanskih plošč. Na zahtevo ceniki brezplačno. Avtomati za gostilne .
TRST, ul. Barriera vecchia št. 11, II. nadstr. TRST.